



Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Sententia Vazquezii refellitur, & quæ gratia ad totam legem naturæ
observandam necessaria sit, declaratur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

opus quod Deus præcise ut author naturæ, possit tribuere omnia auxilia, ad legis naturalis observantiam necessaria, sed sufficit quod id possit præstare, vel ut author naturæ, vel ut author supernaturalis; præsertim quia supposita elevatione naturæ humanæ ad statum & finem supernaturalem, Deus etiam ut author supernaturalis, indirecte præcipit homini observantiam legis naturalis, cum hæc ad supernaturalem, ut ad finem & consummationem, ordinetur.

§ III.

Sententia Azquezij refellitur, & qua gratia adoptivam legem naturæ observandam necessariam sit, declaratur.

Dico secundò: Ad totius legis naturæ observantiam necessaria est in homine lapsò gratia habitualis, non solum consequenter, & ex parte termini, sed etiam antecedenter, & ex parte principii.

266 Prima pars probatur primò ex Concilio Milevitano supra citato can. 3. ubi sic habetur: *Placuit ut quicumque dixerit, gratiam Dei, quæ iustificamur per Iesum Christum, ad solam remissionem peccatorum valere quæ iam commissæ sunt, non etiam ad adiutorium, ut non committatur, anathema sit.* Ubi nomine gratia quæ iustificamur, si proprie, ut debent, verba accipiuntur, non gratia auxilians, quæ dispositivè ad justificationem concurrat, sed gratia habitualis, per quam formaliter iustificamur, & in filios Dei adoptamur, intelligi debet. Unde Partes ejusdem Concilii Epist. 95. apud Augustinum, hanc gratiam dicunt esse quæ Christiani & filij Dei sumus. Et infra: *Quæ prædestinatio vocatur, iustificamur, & glorificamur.* Item D. Thomas hic art. 4. ait: *In statu naturæ corruptæ non potest homo implere omnia mandata divina, sine gratia sanam, quæ gratia iustificans est.*

267 Potest etiam eadem pars hac ratione probari. Impossibile est esse bene ordinatum circa media, qualia sunt præcepta, & non circa finem, scilicet Deum, quia media propter finem eliguntur, & intuitu ejus: At sine gratia sanctificante & charitate nullus est bene ordinatus in Deum ultimum finem: Ergo sine illa nullus potest in statu naturæ lapsæ omnia mandata naturalia observare.

268 Confirmatur ratione à posteriori: Nusquam homo in peccato exiens totam naturæ legem implevit: Ergo sine gratia à peccato sanante, totius legis naturæ adimpletio possibilis non est. Quo argumento usus est D. Hieronymus adversus Pelagianos dialog. 1. ut probaret non posse hominem sine gratia auxiliante totam legem observare.

269 Secunda etiam conclusionis pars ratione suadet: Homo inimicus & infensus Deo, non est aptus & convegiens subjectum, cui Deus conferat tantum beneficium, quale est auxiliorum cumulus, quæ ad totius legis naturalis observantiam requiruntur: At nisi gratia habitualis & iustificans in subiecto præcedat, homo est in statu inimicitie: Ergo necessaria est habitualis gratia antecedenter ex parte subiecti, ut constituens illud in statu congruo, ad hoc quod Deus impertiatur ei gratias auxiliares, ad totius legis observantiam necessarias.

270 Confirmatur: Homo per culpam duas infirmitates contraxit, alteram in mente, per aversionem à Deo; alteram in parte inferiori, quæ

A deordinata à subiectione ad rationem remansit incongruum autem videtur, quod pars interior per auxilia actualia parti superiori subiciatur, nisi prius ista per gratiam habitualement fuerit sanata, & Deo ut ultimo fini per charitatem subiecta.

Dico tertio: in homine lapsò ad totius legis naturæ observantiam, præter gratiam habitualement necessariam requiritur specialis gratia auxilians, quæ quidem per se, & attentà rei naturæ, debet solum esse specialis intra ordinem naturæ, sed supposita hominis ad ordinem supernaturalem elevatione, per accidens debet esse entitative supernaturalis.

B Probatur prima pars: Impotentia moralis ad totius legis naturæ observantiam in homine lapsò, & in peccato mortali existente, non solum provenit ex defectu subiectionis mentis ad Deum ut ultimum finem, sed etiam ex rebellionem & pugna appetitus inferioris contra rationem: At licet gratia habitualis mentem Deo ut ultimo fini subiciat, hanc tamen rebellionem appetitus inferioris contra superiorem non tollit, sed eam ad agonem, & meritum, ac profectum vitæ spiritualis, in nobis relinquit, ut docet Tridentinum sess. 5. decreto de peccato originali, & experientia facis ostendit. Ergo in homine lapsò ad totius legis naturæ observantiam, præter gratiam habitualement, seu iustificantem, gratia actualis, seu auxilians, necessario requiritur.

C Quod verò talis gratia, per se, & attentà rei naturæ, non debeat esse supernaturalis entitative, sed sufficiat quo sit specialis intra ordinem naturæ, patet: Nam totius legis naturæ observantia ex aliquo motivo honesto naturali, est entitative naturalis: Ergo per se exposcere nequit pro principio proximè eliciente, gratiam auxiliantem entitative supernaturalem. Quod autem, supposita naturæ humanæ ad ordinem supernaturalem elevatione, per accidens illam exigat, patet ex dictis articulo præcedenti §. 2. agendo de dilectione Dei naturali, ubi id ex professo probavimus: unde ad hunc locum lectorem remittimus, ne eadem inutiliter repetamus.

§. IV.

Præcipua objectiones solvuntur.

Objicies primò contra secundam conclusionem: Pelagius non erravit negando necessitatem gratiæ habitualis ad totius legis naturæ observantiam, sed solum negando necessitatem gratiæ actualis ad illam implendam. Ergo Concilia ipsius errorem damnantia, non habitualis, sed actualis gratiæ necessitatem ad legem naturæ observandam astruunt. Consequentia videtur legitima. Antecedens verò probatur ex dictis in Tractatu de hæresi Pelagiana, in quo Pelagium, gratiam habitualement, seu remissivam peccati agnovisse, contra Suarem fuisse ostendimus.

E Respondeo negando Antecedens: Pelagius enim gratiæ tam habitualis quam actualis necessitatem ad legem naturæ observandam sustulit, dum asseruit divina mandata viribus liberi arbitrii posse servari per hoc enim omnis gratiæ necessitas excluditur. Unde ad probationem dicendum, quod licet ille gratiam habitualement, seu remissionis peccatorum agnovit, non tamen ut necessariam ad legis observantiam: ac proinde Concilia, dum ipsius errores proferunt, non solum actualis, sed etiam habitualis gratiæ necessitatem ad legem naturæ observandam astruunt.

Obijci-